

11. Ukraine: Fourth Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA4). Washington, DC: World Bank Group, 2025.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-674-4-57>

**PUBLIC POLICY OF SOCIAL RESPONSIBILITY AS A FACTOR
IN THE NATIONAL RESILIENCE OF TERRITORIAL
COMMUNITIES**

**ПУБЛІЧНА ПОЛІТИКА СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
ЯК ФАКТОР НАЦІОНАЛЬНОЇ СТІЙКОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ
ГРОМАДИ**

Melnyk Yu. M.

*PhD Student at the Department of Public
Administration and Law
Educational and Scientific Institute
«Prydniprovsk State Academy of Civil
Engineering and Architecture»
Ukrainian State University
of Science and Technologies
Dnipro, Ukraine*

Мельник Ю. М.

*аспірант кафедри публічного
управління та права
ННІ «Придніпровська державна
академія будівництва та
архітектури» Українського
державного університету науки
і технологій
м. Дніпро, Україна*

Skorokhodov A. V.

*PhD Student at the Department of Public
Administration and Law
Educational and Scientific Institute
«Prydniprovsk State Academy of Civil
Engineering and Architecture»
Ukrainian State University
of Science and Technologies
Dnipro, Ukraine*

Скороходов А. В.

*аспірант кафедри публічного
управління та права
ННІ «Придніпровська державна
академія будівництва та
архітектури» Українського
державного університету науки
і технологій
м. Дніпро, Україна*

Сучасний етап розвитку України характеризується безпрецедентними викликами, пов'язаними з воєнною агресією, соціально-економічною нестабільністю, демографічними втратами та необхідністю відновлення територій. У цих умовах особливого значення набуває забезпечення національної стійкості як здатності держави та її територіальних громад ефективно протидіяти загрозам, адаптуватися до кризових умов і забезпечувати сталий розвиток.

Територіальні громади виступають базовим рівнем соціальної організації та публічного управління, де безпосередньо реалізується державна політика, формуються механізми соціальної підтримки населення та забезпечується життєдіяльність громадян. Одним із ключових чинників зміцнення стійкості громад є формування ефективної публічної політики соціальної відповідальності, яка забезпечує баланс інтересів держави, суспільства та бізнесу, сприяє соціальній згуртованості та підвищує рівень довіри до інститутів влади.

В умовах війни соціальна відповідальність набуває стратегічного значення, оскільки забезпечує мобілізацію ресурсів громади, підтримку вразливих груп населення, розвиток волонтерського руху та зміцнення національної єдності. Відтак, дослідження публічної політики соціальної відповідальності як фактору національної стійкості територіальної громади є актуальним і потребує комплексного наукового осмислення.

Проблематика соціальної відповідальності та публічної політики є предметом дослідження багатьох вітчизняних і зарубіжних науковців. Теоретичні основи соціальної відповідальності розроблялися у працях зарубіжних та вітчизняних вчених Г. Боуена, А. Керролла, М. Фрідмана [5; 6; 7; 2], які розглядали соціальну відповідальність як важливий компонент взаємодії бізнесу і суспільства. У сфері публічного управління значний внесок у дослідження соціальної відповідальності зробили українські науковці В. Бакуменко, Н. Нижник, О. Оболенський [1; 3; 4], які розглядали соціальну відповідальність як принцип публічного управління та інструмент забезпечення ефективності державної політики.

Питання стійкості територіальних громад досліджувалися у працях міжнародних організацій, зокрема ООН, OECD, UNDP [8 – 10], де стійкість визначається як здатність системи протистояти загрозам, адаптуватися до змін і забезпечувати безперервність функціонування.

Водночас, незважаючи на значну кількість наукових досліджень, недостатньо розкритим залишається питання ролі публічної політики соціальної відповідальності у забезпеченні національної стійкості територіальних громад в умовах воєнних і кризових викликів.

Наразі потребує теоретичного обґрунтування сутність публічної політики соціальної відповідальності та визначення її ролі як ключового фактора забезпечення національної стійкості територіальної громади, а також формування практичних рекомендацій щодо її удосконалення.

Публічна політика соціальної відповідальності є системою принципів, механізмів і управлінських рішень, спрямованих на забезпечення

соціального добробуту населення, підвищення якості життя та зміцнення соціальної стабільності.

Соціальна відповідальність у контексті публічного управління передбачає:

- відповідальність органів влади перед громадянами;
- прозорість і підзвітність управлінських рішень;
- орієнтацію на потреби громади;
- забезпечення соціальної справедливості;
- залучення громадян до процесів прийняття рішень.

Відповідно до стандарту ISO 26000, соціальна відповідальність визначається як відповідальність організації за вплив її рішень і діяльності на суспільство і довкілля через прозору та етичну поведінку. Важливо відзначити, що стандарт ISO 26000 розроблений не тільки для бізнес-структур, але також і для профспілок, громадських організацій і державних органів. Він визначає зони відповідальності для кожної організації у її взаєминах із зацікавленими сторонами. Питання, що становлять сутність соціальної відповідальності, відбивають очікування суспільства в конкретний момент часу і, отже, постійно змінюються разом із проблемами суспільства і його очікуваннями. У сфері публічного управління соціальна відповідальність набуває інституційного характеру та реалізується через державну і місцеву політику.

Національна стійкість є комплексною характеристикою, яка відображає здатність держави та її територіальних громад протидіяти внутрішнім і зовнішнім загрозам, адаптуватися до кризових ситуацій, забезпечуючи безперервність функціонування та швидке відновлення після криз. Стійкість територіальної громади залежить від багатьох компонентів, зокрема, інституційна стійкість передбачає ефективність органів місцевого самоврядування. Важливою під час війни є соціальна стійкість, яка проявляється як рівень соціальної згуртованості та довіри до органів місцевого самоврядування. Саме соціальна відповідальність виступає інтегруючим фактором, що забезпечує взаємодію між органами влади та мешканцями територіальної громади.

Публічна політика соціальної відповідальності сприяє зміцненню національної стійкості територіальної громади через формування довіри до органів влади. Довіра є ключовим ресурсом стійкості. Прозора і відповідальна діяльність органів влади підвищує рівень легітимності управлінських рішень. Соціально відповідальна політика сприяє зміцненню соціальної згуртованості та розвитку громадянської активності (волонтерські рухи, громадські ініціативи), що в свою чергу формує почуття спільної відповідальності та взаємодопомоги.

В умовах воєнного стану публічна політика соціальної відповідальності набуває особливого значення. Основні напрями її реалізації:

- підтримка внутрішньо переміщених осіб;
- розвиток соціальних програм;
- підтримка Збройних Сил України;
- розвиток волонтерства;
- забезпечення соціальної стабільності.

Територіальні громади стають центрами мобілізації ресурсів і координації соціальної підтримки в умовах невизначеності.

Публічна політика соціальної відповідальності є ключовим фактором забезпечення національної стійкості територіальної громади. Вона сприяє формуванню довіри, соціальної згуртованості, підвищенню адаптивності та ефективності управління. В умовах воєнних викликів її роль значно зростає, оскільки саме соціально відповідальна політика забезпечує мобілізацію ресурсів, підтримку населення та стабільність функціонування громад. Удосконалення публічної політики соціальної відповідальності є необхідною умовою зміцнення національної стійкості України.

Література:

1. Бакуменко В. Д. Формування державно-управлінських рішень: проблеми теорії, методології, практики : монографія. К. : Вид-во УАДУ, 2000. 328 с.
2. Матвійчук Л. О., Ткач К. І. Генеза концепцій корпоративної соціальної відповідальності. *Економіка і суспільство*. 2016. № 6. С. 332–337.
3. Нижник Н. Р. До проблеми ефективності державного управління в Україні. *Підвищення ефективності державного управління: стан, перспективи та світовий досвід* : зб. наук. пр. К. : Вид-во УАДУ, 2000. С. 6–11.
4. Оболенський О. Публічне управління: публічна сфера, публічне право і публічна політика – співвідношення понять / О. Оболенський, С. Лукін. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2013. Вип. 2. С. 3–11. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dums_2013_2_3
5. Bowen H. Social Responsibilities of the Businessman / H. Bowen – N. Y. : Harper & Row, 1953, p. 6.
6. Carroll A. The pyramid of corporate social responsibility: Toward the moral management of organizational stakeholders. *Business Horizons*. 1991. № 34 (4). P. 39–48.

7. Friedman M. The social responsibility of business is to increase its profits. *New York Times*. September 13. 1970.
8. ISO 26000: Guidance on Social Responsibility.
9. OECD (2020). Building Resilient Communities.
10. UNDP (2022). Community Resilience Framework

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-674-4-58>

**MECHANISMS OF PUBLIC ADMINISTRATION
OF DIGITAL TRANSFORMATION IN HEALTHCARE:
FROM DIGITALIZATION OF PROCESSES
TO TRANSFORMATION OF THE MANAGEMENT MODEL**

**МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЦИФРОВОЮ
ТРАНСФОРМАЦІЄЮ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я:
ВІД ЦИФРОВІЗАЦІЇ ПРОЦЕСІВ ДО ТРАНСФОРМАЦІЇ
УПРАВЛІНСЬКОЇ МОДЕЛІ**

Rudenko R. I.

*Candidate of Medical Sciences, Assistant
at the Department of Social Medicine,
Public Health, Medical
and Pharmaceutical Law
Zaporizhzhia State Medical and
Pharmaceutical University
Zaporizhzhia, Ukraine*

Руденко Р. І.

*кандидат медичних наук, асистент
кафедри соціальної медицини,
громадського здоров'я, медичного
та фармацевтичного
права
Запорізький державний медико-
фармацевтичний університет
м. Запоріжжя, Україна*

В сучасних умовах цифрові технології стали одним з головних факторів розвитку сучасних систем державного управління, в тому числі і у сфері охорони здоров'я, яка виступає фундаментальним базисом соціальної складової існування держави. В наш час, час кризових викликів, екстремальних потрясінь, зокрема, воєнного стану, цифрові управлінські рішення набувають особливого значення, забезпечуючи безперервність функціонування системи охорони здоров'я, доступність медичних послуг, якість медичної допомоги, ефективність управління галуззю тощо.

В той же час, в сучасному науковому дискурсі спостерігається як мінімум, недостане розмежування понять «цифровізація» та «цифрова трансформація», внаслідок чого вони часто використовуються як